

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/198522,Ryszard-Sodel-Stanislaw-Jankowski-Agaton.html>
26.02.2026, 17:14

Ryszard Sodel: Stanisław Jankowski „Agaton”

Cichociemny, uczestnik powstania warszawskiego, adiutant gen. Tadeusza Komorowskiego „Bór”, architekt, który miał ogromny wpływ na obecny wygląd Warszawy. 5 marca 2002 r. w Warszawie zmarł Stanisław Jankowski „Agaton”, żołnierz kampanii wrześniowej i Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

[Armia Krajowa](#) [Cichociemni](#) [Konspiracja](#) [Powstanie Warszawskie](#)

29.09.2026

Stanisław Jankowski, s. Czesława Mariana Jankowskiego i Elżbiety Śliwickiej, urodził się 29 września 1911 r. w Warszawie. Tam też uczęszczał do prywatnego Gimnazjum Towarzystwa Ziemi Mazowieckiej. W 1929 r. rozpoczął na Uniwersytecie Warszawskim studia, których nie ukończył. Przeniósł się na Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. W 1938 r., po ukończeniu studiów, został asystentem w Katedrze Projektowania kierowanej przez prof. Adolfa Szyszko-Bohusza. Wcześniej, w ramach stażu, trafił do pracowni Bohdana Pniewskiego, czołowego polskiego architekta w okresie międzywojennym.

Wojenna służba

We wrześniu 1939 r., jako oficer rezerwy artylerii w stopniu podporucznika, został zmobilizowany do wojska. Znalazł się Ośrodku Zapasowym Artylerii Lekkiej nr 3 w Wilnie. 17 września 1939 r., po wkroczeniu Armii Czerwonej na tereny II Rzeczypospolitej, dostał się do niewoli. Po ucieczce, przez Estonię, a następnie Skandynawię i Holandię, dotarł do Francji.

W listopadzie 1939 r. wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, a po upadku Francji w 1940 r. przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie trafił, zgodnie ze swoją specjalizacją, do 1. Dywizjonu Artylerii Lekkiej w St. Andrews w Szkocji. W tym okresie zgłosił się jako ochotnik na kurs oficera wywiadu. Przeszedł również cykl szkoleniowy dla cichociemnych.

Nocą, z 3 na 4 marca 1942 r., został zrzucony w okolicach Wyszkowa. Przedostał się do Warszawy, gdzie otrzymał zadanie stworzenia od podstaw Wydziału Legalizacji i Techniki Oddziału II (Informacyjno-Wywiadowczego) Komendy Głównej AK, którego następnie został szefem.

Brał udział w powstaniu warszawskim jako dowódca plutonu w batalionie „Pięść” Zgrupowania „Radosław”, działającego na terenie miasta oraz m.in. w Puszczy Kampinoskiej. Po upadku powstania, jako oficer Komendy Głównej AK i adiutant gen. Tadeusza Komorowskiego „Bór”, znalazł się w niewoli. Osadzony był w oflagach: XIII D Nürnberg/Langwasser, IV C Colditz (od lutego 1945 r.), XVIII C Markt-Pongau w Alpach Tyrolskich (od kwietnia 1945 r.).

Po wyzwoleniu z oflagi udał się do Wielkiej Brytanii. W lipcu 1946 r. ukończył roczne studium architektury „Civic Design” Polskiej Szkoły Architektury zorganizowane przy Liverpool School of Architecture.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Stanisław Jankowski - zdjęcie z akt paszportowych, ok. 1968 r. (fot. z zasobu IPN)